

“Disseny per a la inclusió”, un projecte d’aprenentatge i cocreació a través del disseny.

- **Un treball de cocreació de quatre mesos entre alumnat de grau de disseny i persones en situació de vulnerabilitat.**
- **Una coproducció del Museu del Disseny i l’Associació Ojalá Projects amb la participació d’ESDAP Catalunya, Elisava, BAU, LCI Barcelona, UOC, l’IDEM, TEB Barceloneta i Sant Andreu, l’Associació Superar l’Ictus Barcelona, Metzineres del Raval i l’Associació Intress.**

“Disseny per a la inclusió, el procés com a resultat” és un projecte d’aprenentatge i cocreació que s’ha desenvolupat entre març i juny i ha reunit per treballar plegats en projectes de disseny social i inclusiu, alumnat d’estudis superiors de disseny i persones de diferents col·lectius en situació vulnerable: dones sobrevivint violències i múltiples situacions de vulnerabilitat, infants tutelats, persones amb diversitat funcional intel·lectual, i persones que han superat un ictus.

Amb coproducció del Museu del Disseny i l’Associació Ojalá Projects, la iniciativa promou el disseny com a eina de transformació social bidireccional, tant per a visibilitzar i desestigmatitzar els col·lectius en situació de vulnerabilitat, com per a generar aprenentatge i consciència social entre els alumnes de disseny.

Aquesta primera edició s’ha centrat en dos àmbits del disseny: la moda i el disseny gràfic. Hi han participat 70 alumnes de 7 escoles de Disseny Superior de Barcelona: ESDAP Catalunya campus Deià i campus Llotja, Elisava, BAU, LCI Barcelona, UOC i l’IDEM. Pel que fa a les 5 entitats, hi participen persones usuàries del Grup Cooperatiu TEB de la Barceloneta i de Sant Andreu, de l’Associació Superar l’Ictus Barcelona, de les Metzineres del Raval i de l’Associació Intress. El projecte vol fomentar també l’acció comunitària a diferents districtes de la ciutat de Barcelona.

Els resultats dels quatre mesos de treball dels sis grups es presentaran al juny, però la iniciativa vol posar sobretot l’accent en tot el procés d’aprenentatge mutu i en el reconeixement de les capacitats diverses de totes les persones participants en el treball cooperatiu. Al llarg d’aquests temps i amb una metodologia de treball inclusiva, els grups han fet tallers, visites a les exposicions del Museu de Disseny, i diverses sessions formatives. Els processos i les experiències de tots els col·lectius es recolliran també en una peça documental que es podrà veure al [web del projecte](#).

El Museu del Disseny des de la seva acció educativa es marca com a objectiu afiançar programes amb propostes d'aprenentatge compartit amb institucions educatives i socials. Per això **Disseny per a la inclusió. El procés com a resultat** vol tenir continuïtat com a programa estable, adaptable i sostenible en el temps i compartit amb el territori i la ciutadania.

Fotografies de tots els projectes

ELS PROJECTES

Projecte 1: TEB Barceloneta amb BAU + Elisava + L'IDEM + UOC

El desconeixement de la situació de les persones amb diversitat funcional i intel·lectual és la principal causa de discriminació a la qual han de fer front. Amb l'objectiu de fomentar la inclusió social, el projecte pretén posar en relleu la sensibilitat creativa de les persones amb diferents afectacions cognitives.

Els estudiants de disseny gràfic, audiovisual i d'interacció de les escoles de disseny com BAU, Elisava, l'IDEM i UOC han creat conjuntament amb els usuaris del TEB Barceloneta una campanya de comunicació al barri per a donar a conèixer aquest col·lectiu. El projecte l'han tutoritzat el dissenyador gràfic David Torrents amb Anaïs Esmerado, fundadora d'Ojalá Projects i Enric Mor, docent de la UOC. Podreu veure els resultats el 7 de juny, a partir de les 16.00h. Els participants presentaran al barri la seva campanya amb intervencions de banderoles a la façana del TEB i als balcons d'altres edificis.

Fotografies del projecte

Projecte 2: Associació superar l'Ictus BCN + LCI

Aquest projecte proposa generar debat sobre la moda inclusiva dissenyant una col·lecció de roba per a les persones que després de patir un ictus s'han vist obligades a reaprendre i readaptar-se en el seu dia a dia en una acció tan quotidiana com és vestir-se.

Els estudiants de disseny de moda de l'escola de disseny LCI, han codissenyat juntament amb usuàries de l'Associació Superar l'Ictus Barcelona una sèrie de peces per tal de fomentar la seva autonomia, independència i identitat a l'hora de vestir-se. Projecte amb la tutoria de Sonia Carrasco, dissenyadora de moda i professora de l'escola LCI, amb l'assessorament de Free Form Style i la col·laboració de reverse Global.

Les peces resultants pretenen generar un debat per a la incorporació a les escoles de disseny de projectes que integrin tots els sectors de la societat i l'aposta per un model educatiu sostenible i inclusiu.

Fotografies del projecte

Projecte 3: TEB Sant Andreu + ESDAP campus Llotja

El projecte proposa treballar les habilitats creatives de les persones amb diversitat funcional intel·lectual des de la seva òptica, metodologia i coneixements.

Seguint la dinàmica del projecte, estudiants de disseny gràfic, interiors, moda i producte d' ESDAP Catalunya del Campus Llotja codissenyen amb els usuaris del TEB Sant Andreu, fent èmfasi en el procés creatiu i les metodologies en disseny. Han dut a terme dos projectes, un tutoritzat per Noemí Clavería, i l'altre per Montse Noguera, ambdues professores d' ESDAP Campus Llotja.

Presentaran els resultats el 2 de juny, amb una dinàmica participativa al barri, i el 9 de juny, a la seva seu, presentaran un joc de taula que explica què és el disseny a persones amb capacitats diverses.

Fotografies del projecte

Projecte 4: Associació Intress (CRAE) + ESDAP campus Deià

L'Associació Intress dona aixopluc a diversos Centres Residencials d'Atenció Educativa (CRAE) per a infants i joves d'entre 3 a 17 anys en situació de vulnerabilitat. Aquest projecte s'ha proposat generar un debat i reflexió sobre la interacció dels infants amb l'espai on viuen, tenint en compte les seves dinàmiques i necessitats de treball i lleure.

En aquest projecte alumnes d'ESDAP Campus Deià han elaborat amb els infants del CRAE propostes de millora del seu entorn, acompanyats en tot moment per les educadores del centre, Anaïs Esmerado, directora d'Ojalá projects i amb la tutoria d'Amaya Martínez, arquitecta i professora del grau de disseny d'Interiors d'ESDAP Campus Deià, El treball es donarà a conèixer al web del projecte.

Projecte 5: Metzineres + BAU + Elisava

Moltes dones i persones de gènere no binari en situació de vulnerabilitat veuen agreujada la seva situació per múltiples factors com la pobresa, el sensellarisme, formar part del col·lectiu LGTBIQ+, ser migrant, usar drogues, estar psiquiatritzades, haver passat per la presó, entre d'altres. Metzineres és una cooperativa situada al barri del Raval que porta a terme estratègies comunitàries a favor dels drets humans i la inclusió dels col·lectius més estigmatitzats dins del teixit cultural de la ciutat.

Estudiants de disseny de les disciplines de moda, audiovisual i producte de les escoles BAU i Elisava han treballat conjuntament amb les Metzineres sota la tutorització de Bruna Sedó, il·lustradora i dissenyadora de Lurdes Bergada & Syngman Cucala i Anaïs Esmerado, comissaria del projecte Disseny per a la Inclusió.

Els resultats de les co-creacions entre els alumnes i les Metzineres que han donat una segona oportunitat a la roba reutilitzada y donada per les veïnes i veïns del barri, es podrà veure l'11 de juny a partir de les 16.00h en una desfilada i sessió de fotos que es farà a l'Àgora Juan Andrés Benítez del Raval.

Fotografies del projecte

LES ENTITATS

TEB Barceloneta. El **Grup Cooperatiu TEB**, nascut el 1974 al barri de la Barceloneta, té la missió d'aconseguir una vida inclusiva per a les persones amb diversitat intel·lectual a més de suposar un suport per a les seves famílies. Entre altres accions, generen oportunitats que fomenten la integració al món del treball i ofereixen diferents activitats a les persones amb un major grau d'afectacions cognitives, i que resideixen a la seva xarxa de llars.
<https://www.teb.org/es/contacto/teb-barceloneta/>

El **TEB Sant Andreu** té per objectiu generar capacitats. Actualment, és un dels principals centres del Grup Cooperatiu TEB per a les persones amb diversitat intel·lectual i destaca perquè els seus usuaris participen en la producció industrial de productes com ara pintures o eliminadors d'olors. També disposen d'un canal de televisió anomenat TEB Vist, on ells mateixos creen el contingut de l'informatiu emès.
<https://www.teb.org/es/contacto/teb-sant-andreu/>
<https://www.teb.org/tebvist/>

L' **Associació per a Superar l'Ictus Barcelona** treballa per millorar la qualitat de vida de les persones que han sofert la malaltia a través d'un assessorament col·lectiu i familiar amb grups d'ajuda mútua i tallers terapèutics. Fan també divulgació per al coneixement de l'ictus.
<https://ictusbcn.cat>

Entre altres accions, l'**Associació Intress** dona aixopluc a diversos Centres Residencials d'Atenció Educativa (CRAE) per a infants i joves d'entre 3 i 17 anys especialment vulnerables. Dins d'aquests centres, es promouen els vincles saludables als residents que, en molts casos, han estat víctimes de maltractaments en el seu context familiar.

Metzineres és un col·lectiu conegut com el primer aixopluc per a dones que utilitzen drogues sobrevivint violències. Des del barri del Raval desplega un model d'abordatge integral i holístic, des del feminisme interseccional i els drets humans. Un dels seus objectius és trencar l'estigma i garantir l'accés ple als drets de les dones vulnerabilitzades de múltiples maneres. Entre les seves actuacions hi ha una nodrida agenda d'activitats que inclouen radio, dansa, fotografia, teatre, perruqueria i maquillatge, per donar alguns exemples.
<https://metzineres.net/index-es.html>